

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวาง) ๐๔๐๕.๒/๐๕๖๔๖๘

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง การขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำหรับโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) โดยใช้แนวทางการประกวดราคานานาชาติ

เรียน ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ด่วนที่สุด ที่ รฟม ๐๑๙/๒๑๙๖ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) แจ้งว่า ได้ประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) โดยใช้แนวทางการประกวดราคานานาชาติ เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน จึงต้องมีข้อเสนอทางด้านเทคนิคอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้มั่นใจว่าจะได้ผู้ดำเนินการก่อสร้างที่มีความสามารถและประสบการณ์ที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้โครงการก่อสร้างฯ ประสบความสำเร็จ ประกอบกับการดำเนินการประกวดราคาจ้างก่อสร้างตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้งานก่อสร้างที่มีวงเงินตั้งแต่ ๕,๐๐๐ ล้านบาท ขึ้นไปและเป็นการดำเนินงานที่มีความซับซ้อน มีเทคนิคเฉพาะ จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ต้องใช้บุคลากรสาขาวิชาชีพก่อสร้างขั้นสูงหรือช่างผู้มีฝีมือเฉพาะ หรือมีความชำนาญเป็นพิเศษ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันในวงกว้างมิใช่เฉพาะในประเทศไทย รฟม. จึงขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. การประกาศร่างขอบเขตของงาน ร่างประกาศและร่างเอกสารจ้าง เพื่อรับฟังความคิดเห็น (ระเบียบฯ ข้อ ๔๕ - ๔๗)

๒. การเผยแพร่ประกาศและเอกสารจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) ของกรมบัญชีกลาง (ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๘)

๓. การยื่นข้อเสนอผ่านระบบประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (ระเบียบฯ ข้อ ๓๑ และข้อ ๕๔)

๔. การจัดพิมพ์ใบเสนอราคาและเอกสารการเสนอราคาของผู้ยื่นข้อเสนอทุกรายจากระบบ e-GP (ระเบียบฯ ข้อ ๕๕ (๑))

๕. กรณีต้องยกเลิกการดำเนินการซื้อหรือจ้าง หากเผยแพร่ประกาศและเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ไม่ครบถ้วนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน (ระเบียบฯ ข้อ ๕๓)

๖. ขอยกเว้นการกำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐเนื่องจากโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีขนาดความซับซ้อน ไม่มีประเภทของผู้ประกอบการที่ตรงกับสาขางานรถไฟฟ้าโดยตรง และยังไม่มีการประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการกำหนด

ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/คณะ...

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๖๐ กำหนดว่า “การซื้อหรือจ้างโดยการประกวดราคานานาชาติให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำร่างของเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุหรือแบบรูปารายการก่อสร้างที่จะซื้อหรือจ้าง แล้วแต่กรณี ตามข้อ ๒๑

(๒) การจัดทำเอกสารซื้อหรือจ้างโดยการประกวดราคานานาชาติพร้อมประกาศเชิญชวนให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จะทำเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้

(๓) ให้นำความในข้อ ๔๔ ถึงข้อ ๕๙ มาใช้บังคับกับการประกวดราคานานาชาติโดยอนุโลม เว้นแต่การเผยแพร่ประกาศและเอกสารซื้อหรือจ้างให้เผยแพร่ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓๐ วันทำการ”

๒. ประเด็นการขออนุมัติยกเว้นการประกาศร่างขอบเขตของงานร่างประกาศและร่างเอกสารจ้างเพื่อรับฟังความคิดเห็น ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๔๕ ถึง ข้อ ๔๗

กรณีนี้เห็นว่า ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๕ กำหนดว่า “เมื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามข้อ ๒๑ ได้จัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างแล้วให้เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานขอซื้อหรือขอจ้างตามข้อ ๒๒ พร้อมนำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อขอความเห็นชอบ หากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า เพื่อให้การกำหนดขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างเป็นไปด้วยความรอบคอบเหมาะสม เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ และไม่มีกำหนดเงื่อนไขที่เป็นการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างพร้อมกับร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์จากผู้ประกอบการก่อนก็ได้ ทั้งนี้ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (๒) การซื้อหรือจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินเกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้หน่วยงานของรัฐนำร่างประกาศและร่างเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการ เนื่องจากโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ เป็นโครงการขนาดใหญ่มีวงเงินในการก่อสร้างสูง ดังนั้น เพื่อให้การจัดจ้างดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของความโปร่งใส จึงไม่อนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ตามคำขอ ทั้งนี้ ให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) นำร่างประกาศและร่างเอกสารจ้างเผยแพร่เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ประกอบการตามระเบียบฯ ข้อ ๔๕ ถึงข้อ ๔๗

๓. ประเด็นการขออนุมัติยกเว้นการเผยแพร่ประกาศและเอกสารจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลาง (e-GP) ตามระเบียบฯ ข้อ ๔๘

กรณีนี้เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “ประกาศและเอกสารเชิญชวนตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น ในการนี้ หน่วยงานของรัฐจะเผยแพร่ประกาศและเอกสารเชิญชวนดังกล่าวโดยวิธีอื่นด้วยก็ได้” และระเบียบฯ ข้อ ๔๘ กำหนดเรื่อง การเผยแพร่ประกาศและเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ว่า ให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่การดำเนินการเผยแพร่ประกาศและเอกสารซื้อหรือจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการขอยกเว้น

การเผยแพร่ประกาศและเอกสารจ้างด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางกรณีดังกล่าวเป็นการยกเว้นพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยไม่มีอำนาจอนุมัติยกเว้นแต่อย่างใด ดังนั้น รฟม. จึงต้องเผยแพร่ประกาศและเอกสารจ้าง เผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและของหน่วยงานของรัฐ และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๖๒ วรรคสอง

๔. ประเด็นการขออนุมัติยกเว้นการยื่นข้อเสนอผ่านระบบประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ และการจัดพิมพ์ใบเสนอราคาและเอกสารการเสนอราคาของผู้ยื่นข้อเสนอในระบบ e-GP ตามระเบียบฯ ข้อ ๓๑ ข้อ ๕๔ และ ข้อ ๕๕ (๑)

กรณีนี้เห็นว่า ตามระเบียบฯ ข้อ ๕๔ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “เมื่อถึงกำหนดวันเสนอราคาด้วยวิธีการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ และให้เสนอราคาภายในเวลาที่กำหนด โดยสามารถเสนอราคาได้เพียงครั้งเดียว” และ ข้อ ๕๕ กำหนดว่า “เมื่อสิ้นสุดการเสนอราคาตามข้อ ๕๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ ดำเนินการดังนี้ (๑) จัดพิมพ์ใบเสนอราคาและเอกสารการเสนอราคาของผู้ยื่นข้อเสนอทุกรายจากระบบประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ ชุด โดยให้กรรมการทุกคนลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนอราคาและเอกสารการเสนอราคาของผู้ยื่นข้อเสนอทุกแผ่น ...” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงดังกล่าว รฟม. จะกำหนดให้มีการยื่นข้อเสนอทางเทคนิคแยกมาต่างหาก ประกอบด้วยหนังสือรับรองผลงานสถานะทางการเงิน ความสามารถของบุคลากร แผนการทำงาน เทคนิคและวิธีการก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งผู้ยื่นข้อเสนอจะต้องได้คะแนนประเมินด้านเทคนิคผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำก่อน รฟม. จึงจะพิจารณาข้อเสนอด้านราคาเพื่อไม่ให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบของผู้ยื่นข้อเสนอ รฟม. จึงจะดำเนินการประกวดราคาโดยให้ยื่นข้อเสนอในรูปแบบเอกสารปิดผนึก (Sealed Bid) และเนื่องจากโครงการทางพิเศษดังกล่าวเป็นโครงการใหญ่ มีรายละเอียดข้อกำหนดของเอกสารที่ซับซ้อนและมีปริมาณมากซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อผู้ยื่นข้อเสนอที่จะยื่นข้อเสนอผ่านระบบ e-GP ดังนั้น เพื่อให้ รฟม. สามารถดำเนินการโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราชบุรีบูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) ด้วยวิธีการประกวดราคานานาชาติ (International Competitive Bidding : ICB) โดยให้ยื่นข้อเสนอในรูปแบบเอกสารปิดผนึก (Sealed Bid) ได้ จึงอนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๕๔ และข้อ ๕๕ (๑) ได้เป็นกรณีเฉพาะราย

๕. ประเด็นการขออนุมัติยกเว้นการยกเลิกการดำเนินการซื้อหรือจ้างกรณีประกาศและเอกสารประกวดราคาไม่ครบถ้วน ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ข้อ ๕๓

กรณีนี้เห็นว่า ตามระเบียบฯ และข้อ ๕๓ กำหนดว่า “การเผยแพร่ประกาศและเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ครั้งใด หากหน่วยงานของรัฐได้กำหนดรายละเอียดของประกาศหรือเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ หรือขอบเขตงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุที่จะซื้อหรือจ้างไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้หน่วยงานของรัฐยกเลิกการดำเนินการซื้อหรือจ้างในครั้งนั้นแล้วดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องต่อไป” เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วงฯ เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อน ประกอบกับแนวทางปฏิบัติสำหรับการประกวดราคานานาชาติที่เป็นสากลยินยอมให้มีการออกเอกสารเพิ่มเติมได้ (Addendum) ให้แก่ผู้ซื้อเอกสารประกวดราคาทุกรายภายหลังจากที่ได้มีการขายเอกสารประกวดราคาไปแล้ว โดยไม่ต้องยกเลิกการประกวดราคาและดำเนินการประกวดราคาใหม่ ดังนั้น จึงอนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อ ๕๓ ได้เป็นกรณีเฉพาะราย ทั้งนี้ การออกเอกสารเพิ่มเติมกรณีดังกล่าวจะต้องไม่มีผลเปลี่ยนแปลงต่อคุณสมบัติของผู้มีสิทธิยื่นข้อเสนอ

๖. ประเด็นการขออนุมัติยกเว้นการกำหนดคุณสมบัติผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ กฎกระทรวงกำหนดเกี่ยวกับผู้ที่มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ พ.ศ. ๒๕๖๐ และประกาศคณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีสิทธิเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๓๓๖ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ เรื่อง ซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัญชีผู้ประกอบการงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐที่ได้จัดทำไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ใช้บังคับ ได้แจ้งเวียนหนังสือให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๒๙ แห่งพระราชบัญญัติฯ และให้หน่วยงานของรัฐมีแนวทางปฏิบัติในระหว่าง การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ยื่นข้อเสนอในงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐไม่แล้วเสร็จ จึงเห็นควรซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บัญชีผู้ประกอบการงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐว่า กรณีหน่วยงานของรัฐได้มีการจัดทำบัญชีผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นไว้แล้วก่อนวันที่ พระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับให้หน่วยงานของรัฐนั้นใช้บัญชีผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่มีคุณสมบัติเบื้องต้น ที่หน่วยงานของรัฐได้ทำจัดไว้แล้วต่อไป รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน การต่อทะเบียน และการเลื่อนชั้นผู้ประกอบการงานก่อสร้างในสาขางานก่อสร้างที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำไว้เดิม ไปจนกว่า กรมบัญชีกลางจะมีการประกาศรายชื่อผู้ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการที่มีคุณสมบัติเป็นผู้ยื่นข้อเสนอ ในงานก่อสร้างของหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฯ ประกอบกับปัจจุบัน คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการยังไม่มีประกาศการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ กรณีดังกล่าวจึงไม่มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาแยกแยะแต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖